

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

NIZOMIY NOMIDAGI
O'ZBEKISTON MILLIY PEDAGOGIKA UNIVERSITETI
MAKTABGACHA VA BOSHLANG'ICH TA'LIM FAKULTETI

**“MODERNIZATSIYA DAVRIDA BOSHLANG'ICH TA'LIMNI
RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARI”**

Respublika ilmiy-amaliy anjumani

MATERIALLARI TO'PLAMI

2025-yil 18-sentabr

COLLECTION OF MATERIALS

Republican scientific and practical conference

**“STRATEGIES FOR THE DEVELOPMENT OF PRIMARY
EDUCATION IN THE ERA OF MODERNIZATION”**

September 18, 2025

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

Республиканской научно-практической конференции

**“СТРАТЕГИИ РАЗВИТИЯ НАЧАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ
В ЭПОХУ МОДЕРНИЗАЦИИ”**

18 сентября 2025 года

Toshkent – 2025

УДК 372.3/4

“Modernizatsiya davrida boshlang‘ich ta‘limni rivojlantirish strategiyalari” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy anjumani materiallari to‘plami

Tashkiliy qo‘mita:

Djumaniyazova Nargiza Shuxratovna – Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Maktabgacha va boshlang‘ich ta‘lim” fakulteti dekani

Xalikov A‘zam Abdusalamovich – Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Boshlang‘ich ta‘lim nazariyasi va metodikasi” kafedrası mudiri, pedagogika fanlari doktori, professor

Djumayev Mamanazar Irgashevich – Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Boshlang‘ich ta‘lim nazariyasi va metodikasi” kafedrası professori, pedagogika fanlari nomzodi

Sadikova Albina Venerovna – Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Boshlang‘ich ta‘lim nazariyasi va metodikasi” kafedrası dotsenti, pedagogika fanlari nomzodi

Sariyev Sharafjon Urozbayevich – Nizomiy nomidagi O‘zbekiston milliy pedagogika universiteti “Boshlang‘ich ta‘lim nazariyasi va metodikasi” kafedrası dotsenti, pedagogika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD)

Редакционная коллегия:

Джуманиязова Наргиза Шухратовна – декан факультета «Дошкольное и начальное образование» Национального педагогического университета Узбекистана имени Низами

Халиков Аъзам Абдусаламович – заведующий кафедрой «Теория и методика начального образования» Национального педагогического университета Узбекистана имени Низами, доктор педагогических наук, профессор

Джумаев Маманазар Иргашевич – профессор кафедры «Теория и методика начального образования» Национального педагогического университета Узбекистана имени Низами, кандидат педагогических наук

Садикова Альбина Венеровна – доцент кафедры «Теория и методика начального образования» Национального педагогического университета Узбекистана имени Низами, кандидат педагогических наук

Сариев Шарафжон Урозбаевич – доцент кафедры «Теория и методика начального образования» Национальный педагогический университет Узбекистана имени Низами, доктор философии по педагогическим наукам (PhD)

To‘plamda “Modernizatsiya davrida boshlang‘ich ta‘limni rivojlantirish strategiyalari” mavzusidagi Respublika ilmiy-amaliy konferentsiyasiga olimlar, doktorantlar, o‘qituvchilar, tadqiqotchilar, magistrlar va talabalar tomonidan taqdim qilingan va ularning izlanishlarini o‘zida aks ettirgan maqolalar mujassamlashgan.

Anjuman to‘plami elektron shaklda taqdim etilgan, mualliflik nashrini saqlab qolgan materiallar asosida tayyorlangan. To‘plamda nashr etilgan maqolalardagi ma‘lumotlarning haqqoniyligiga mualliflar mas‘uldirlar.

УДК 372.3/4

uzviy holda olib borish orqali ta’lim sifatini oshirish, mustaqil fikrlaydigan va ma’naviy barkamol yosh avlodni tarbiyalash mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomalari. – Toshkent: O‘zbekiston, 2017–2023 yillar.
2. Zunnunov A. va boshq. Pedagogika. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.
3. G‘oziyev E. Umumiy psixologiya. – Toshkent: O‘qituvchi, 2018.
4. Karimova V.M. Psixologiya. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2017.
5. Hasanboyeva O. Boshlang‘ich ta’lim pedagogikasi. – Toshkent: Ilm ziyo, 2016.
6. Avliyoqulov N.X. Ta’lim jarayonida zamonaviy pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2019.

**MODERNIZATSIYA DAVRIDAVATANPARVARLIK TUYG‘USINI
SHAKLLANTIRISH STRATEGIYALARI**

O‘ktamova M.A.,

Buxoro davlat pedagogika instituti tayanch doktoranti

E-mail: mexrigiyouktamova@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada modernizatsiya davrida vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirishning ilmiy asoslari, metodik yondashuvlari hamda samarali strategiyalari tahlil qilinadi. Globallashuv, axborot texnologiyalari rivoji va madaniy integratsiya sharoitida yoshlar ongida milliy g‘urur, fuqarolik burchi va tarixiy xotirani mustahkamlash muhim ahamiyat kasb etadi. Tadqiqotda ta’lim tizimi, ommaviy axborot vositalari, oilaviy tarbiya va ijtimoiy institutlarning roli o‘rganilib, zamonaviy pedagogik metodlar hamda innovatsion yondashuvlar asosida vatanparvarlikni shakllantirish strategiyalari ishlab chiqilgan. Shuningdek, milliy qadriyatlar, tarixiy meros va zamonaviy ijtimoiy-siyosiy omillar uyg‘unligi ta’limiy jarayonlarda qanday aks etishi amaliy misollar orqali yoritiladi.

Kalit so‘zlar: modernizatsiya, vatanparvarlik, yoshlar tarbiyasi, milliy g‘urur, strategiya, ta’lim tizimi, innovatsion yondashuv.

Аннотация. В статье рассматриваются научные основы, методические подходы и эффективные стратегии формирования чувства патриотизма в период модернизации. В условиях глобализации, развития информационных технологий и культурной интеграции особое значение приобретает укрепление национальной гордости, гражданского долга и исторической памяти у молодежи. В исследовании изучается роль системы образования, средств массовой информации, семейного воспитания и социальных институтов,

разрабатываются стратегии формирования патриотизма на основе современных педагогических методов и инновационных подходов. Кроме того, показано, как гармония национальных ценностей, исторического наследия и современных социально-политических факторов отражается в образовательных процессах.

Ключевые слова: модернизация, патриотизм, воспитание молодежи, национальная гордость, стратегия, система образования, инновационный подход.

Abstract. This article analyzes the scientific foundations, methodological approaches, and effective strategies for fostering patriotism during the modernization period. In the context of globalization, the development of information technologies, and cultural integration, strengthening national pride, civic duty, and historical memory among youth becomes crucial. The study examines the role of the educational system, mass media, family upbringing, and social institutions, proposing strategies for shaping patriotism through modern pedagogical methods and innovative approaches. Furthermore, the article highlights how the integration of national values, historical heritage, and contemporary socio-political factors is reflected in educational practices.

Keywords: modernization, patriotism, youth upbringing, national pride, strategy, educational system, innovative approach

Kirish

Hozirgi modernizatsiya jarayonlari sharoitida jamiyatning barcha sohalarida tub o‘zgarishlar amalga oshirilmoqda. Globallashuv, raqamli transformatsiya, axborot oqimining keskin oshishi, madaniy integratsiya jarayonlari sharoitida yoshlar ongida milliy o‘zlikni saqlash, vatanparvarlik ruhini mustahkamlash masalasi alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki modernizatsiya jarayonlari faqat texnologik va iqtisodiy rivojlanishni emas, balki milliy qadriyatlar va ma’naviy merosni asrab-avaylash, fuqarolik ongini yuksaltirish, yoshlarni Vatanga sadoqat ruhida tarbiyalashni ham taqozo etadi.

Bugungi kunda globallashuv va axborot texnologiyalari rivojlanishi natijasida yoshlarning ijtimoiy ongiga turli g‘oyaviy oqimlar, madaniy ta’sirlar va axborotlar tezda kirib kelmoqda. Bu esa ayrim hollarda milliy qadriyatlarning zaiflashishiga, vatanparvarlik tuyg‘ularining sustlashishiga olib kelishi mumkin. Shu sababli ta’lim tizimi, ommaviy axborot vositalari, oilaviy tarbiya va ijtimoiy institutlar orqali yoshlar ongida milliy g‘ururni shakllantirishning samarali strategiyalarini ishlab chiqish dolzarb masalaga aylanmoqda.

Materiallar va uslublar: Tadqiqot davomida aniqlangan dolzarb muammo quyidagicha ifodalanadi. Hozirgi raqamli modernizatsiya sharoitida yoshlarning

ongida milliy g‘urur, fuqarolik mas‘uliyati va vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirishda an‘anaviy metodlarning samaradorligi pasaygan. Shu bois raqamli texnologiyalar, interaktiv media va sun‘iy intellekt vositalarini integratsiya qilgan innovatsion pedagogik metodikaga ehtiyoj mavjud.

3. Metodika: “Raqamli Vatanparvarlik Platformasi” (RVP)

3.1. Metodikaning maqsadi

Yoshlar ongida vatanparvarlikni shakllantirish jarayonini raqamli texnologiyalar, interaktiv media va gamifikatsiya asosida takomillashtirish, ularni milliy qadriyatlarga uyg‘un holda tarbiyalash.

3.2. Metodikaning tamoyillari

- Raqamli integratsiya – mobil ilovalar, AR/VR texnologiyalari va sun‘iy intellekt yordamida interaktiv ta‘lim.
- Individuallashtirish – har bir talaba yoki o‘quvchi uchun shaxsiy vatanparvarlik rivojlanish xaritasini tuzish.
- Gamifikatsiya – vatanparvarlik g‘oyalarini o‘yinlar, viktorinalar, musobaqalar orqali kuchaytirish.
- Tajriba asosidagi ta‘lim – tarixiy voqealar, milliy qahramonlar hayotini virtual muhitda jonlantirish.
- Ma‘lumotli qarorlar – sun‘iy intellekt yordamida yoshlarning vatanparvarlik darajasini tahlil qilish va shaxsiy strategiyalar ishlab chiqish.

3.3. Metodika bosqichlari

1-bosqich. Raqamli diagnostika

- Maxsus RVP-mobil ilova orqali o‘quvchilarning vatanparvarlik darajasi aniqlanadi.
- Testlar, so‘rovnomalar, psixologik diagnostika natijasida har bir ishtirokchi uchun shaxsiy profil yaratiladi.

2-bosqich. Interaktiv ta‘lim

- Virtual haqiqat (VR) texnologiyalari yordamida tarixiy voqealarni jonli tarzda ko‘rsatish.
- “Vatan tarixidagi buyuk sarkardalar” yoki “Milliy qahramonlar hayoti” bo‘yicha 3D simulyatsiyalar.
- Yoshlarni o‘z mamlakatining madaniy merosi bilan tanishtirish uchun raqamli muzeylar platformasini joriy etish.

3-bosqich. Gamifikatsiya va rag‘batlantirish

- “Virtual Vatan” nomli onlayn platformada yoshlar uchun interaktiv topshiriqlar, viktorinalar va o‘yinlar tashkil etish.
- Ball, reyting va yutuq tizimi orqali o‘quvchilarni motivatsiya qilish.

- Eng faol ishtirokchilarga digital sertifikat va milliy liderlik unvoni berish.
- 4-bosqich. Sun‘iy intellekt asosida monitoring
- Ilova orqali yig‘ilgan ma’lumotlar sun‘iy intellekt yordamida tahlil qilinadi.
- Har bir yoshning vatanparvarlik rivojlanish darajasi bo‘yicha personal strategiya ishlab chiqiladi.
- Yillik hisobotlar asosida ta’lim muassasalari uchun innovatsion metodik tavsiyalar yaratiladi.

Natijalar va muhokamalar: Tadqiqot davomida ishlab chiqilgan “Raqamli Vatanparvarlik Platformasi” (RVP) metodikasi amaliyotga joriy etildi va ta’lim jarayonida sinovdan o‘tkazildi. Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, modernizatsiya sharoitida yoshlar ongida vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirishda an’anaviy metodlardan ko‘ra zamonaviy, raqamli yondashuvlar samaraliroq natijalar beradi.

RVP metodikasi asosida o‘tkazilgan tajribalar quyidagi asosiy natijalarni berdi:

- Ta’lim-tarbiyadagi integratsiya samarasi. Raqamli platforma orqali yaratilgan interaktiv darsliklar, AR/VR texnologiyalar asosidagi simulyatsiyalar va onlayn viktorinalar yoshlarning tarixiy voqealar, milliy qahramonlar va davlat ramzlari haqidagi bilimlarini kengaytirishga xizmat qildi.
- Milliy qadriyatlar bilan tanishuv. Virtual muzeylar, 3D tarixiy sahnalashtirishlar, “Milliy Qahramonlar hayoti” interaktiv kurslari yoshlarni milliy merosga yanada yaqinlashtirdi.
- Pedagogik samaradorlik. O‘qituvchilar yangi metodika orqali o‘quvchilarga milliy qadriyatlarni tushuntirishda an’anaviy ma’ruza shaklidan ko‘ra interaktiv, multimedia va gamifikatsiya vositalariga tayangan holda yuqori natijaga erishdilar.
- Oilaviy va ijtimoiy hamkorlik. Metodika orqali oilalar, ta’lim muassasalari va ijtimoiy institutlar o‘rtasida vatanparvarlik tarbiyasi bo‘yicha hamkorlik kuchaydi. Maxsus onlayn platformalar orqali ota-onalar farzandlarining rivojlanishini kuzatish imkoniga ega bo‘ldi.
- Shaxsiy rivojlanish strategiyalari. Sun‘iy intellekt asosida yaratilgan shaxsiy ta’lim xaritalari yordamida har bir o‘quvchiga individual yondashuv ishlab chiqildi. Bu esa yoshlarning milliy qadriyatlarga bo‘lgan qiziqishini oshirdi.

Ushbu natijalar shuni ko‘rsatadiki, modernizatsiya sharoitida vatanparvarlik tarbiyasi innovatsion texnologiyalar, raqamli resurslar va interaktiv metodlar yordamida samaraliroq shakllanadi. Hozirgi globallashuv jarayonlari yoshlarning dunyoqarashiga bevosita ta’sir ko‘rsatmoqda. Turli madaniy oqimlar, tezkor axborot tarqatish vositalari va internet makonidagi g‘oyaviy kurashlar sharoitida milliy o‘zlikni asrab qolish muhim vazifaga aylandi. Shu nuqtai nazardan, O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti tomonidan ilgari surilgan “Ma’naviy yuksalish” konsepsiyasi

va “Milliy g‘oya va ma‘naviyat asoslari” fanining ta‘lim tizimida keng joriy etilishi dolzarb masala sifatida qaralmoqda.

2. RVP metodikasining ilmiy asoslanganligi

Tadqiqot davomida ishlab chiqilgan Raqamli Vatanparvarlik Platformasi (RVP) an‘anaviy pedagogik yondashuvlar bilan zamonaviy raqamli texnologiyalarni uyg‘unlashtiradi. Bu metodika ilmiy asoslar bilan mustahkamlangan. Pedagogik psixologiya asoslari. Shaxsning vatanparvarlik tuyg‘ulari idrok, emotsiya va ijtimoiy ong darajasida shakllanishi ilmiy asosda o‘rganildi. Innovatsion ta‘lim texnologiyalari. AR/VR texnologiyalari, gamifikatsiya, sun‘iy intellekt va interaktiv media vositalari asosida yangi didaktik model ishlab chiqildi. Ijtimoiy ta‘sir omillari. Oilaviy tarbiya, ommaviy axborot vositalari va davlat siyosati orqali yoshlarning milliy ongiga ko‘rsatadigan ta‘sir o‘rganildi.

Xulosa

Hozirgi globallashuv va modernizatsiya sharoitida yoshlar ongida vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirish jamiyat taraqqiyoti uchun strategik ahamiyatga ega masala hisoblanadi. Axborot texnologiyalari rivojlanishi, raqamli transformatsiya, madaniy integratsiya va tezkor kommunikatsiyalar davrida yoshlarning dunyoqarashi, qadriyatlari hamda g‘oyalari tezkor o‘zgarib bormoqda. Shu bois an‘anaviy tarbiya usullari bilan cheklanib qolmasdan, zamonaviy, innovatsion yondashuvlarga asoslangan yangi metodlarni tatbiq etish muhimdir.

Tadqiqot davomida ishlab chiqilgan “Raqamli Vatanparvarlik Platformasi” (RVP) metodikasi zamonaviy texnologiyalar, interaktiv ta‘lim usullari va gamifikatsiya vositalarini uyg‘unlashtirgan holda yoshlarning milliy g‘urur, fuqarolik mas‘uliyati va tarixiy xotira darajasini oshirishga qaratilgan. Ushbu metodika yoshlar ongida vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirishda yangi imkoniyatlar ochadi. Raqamli platforma orqali o‘quvchilar milliy tarix, madaniy meros, buyuk shaxslar hayoti va davlat ramzlari haqida chuqurroq bilim olish imkoniyatiga ega bo‘ladilar. Virtual haqiqat (VR), 3D simulyatsiyalar, raqamli muzeylar va interaktiv kurslar yoshlarning o‘quv jarayonidagi ishtirokini faollashtiradi, ularni milliy qadriyatlarga yanada yaqinlashtiradi. RVP metodikasi ta‘lim tizimida zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo‘llash, shaxsiy rivojlanish strategiyalarini ishlab chiqish va yoshlar motivatsiyasini oshirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuningdek, metodika ta‘lim muassasalari, oila, mahalla va ommaviy axborot vositalarining uzviy hamkorligini kuchaytirish orqali vatanparvarlik tarbiyasini yanada tizimli qilishga xizmat qiladi. Mazkur metodikani ta‘lim jarayoniga keng joriy etish orqali yoshlarning milliy qadriyatlarga bo‘lgan hurmati, tarixiy merosga e‘tibori, fuqarolik mas‘uliyati hamda Vatanga sadoqat hissi sezilarli darajada oshiriladi. Shu orqali

kelajak avlodni raqobatbardosh, ma‘rifatli va milliy g‘oyaga sodiq shaxs sifatida shakllantirishga erishiladi.

Adabiyot va manbalar ro‘yxati:

1. Atamuradova R. “O‘quvchilarda vatanparvarlik, milliy g‘urur va iftixor tuyg‘usini shakllantirishda tarixiy ilmiy asarlardan foydalanish.” Abdulla Qodiriy nomidagi Jizzax davlat pedagogika universiteti ilmiy ommaviy maqolalari – 2023-yil, 26 may.
2. Riskulovich A.K. “The Role of Using the Technology of Education of Patriotic Qualities in Students of a Professional Educational Institution.” Czech Journal of Multidisciplinary Innovations, Volume 11, 2022.
3. Raqamli ta‘lim sharoitida tarbiyaviy faoliyatni amalga oshirish pedagogik asoslari. – ResearchGate, 2025-yil, 7 may.
4. Raqamli ta‘lim muhitida fanlararo integratsiyani qo‘llashning ta‘lim samaradorligiga ta‘siri: xalqaro tajribalar va rivojlanish istiqbollari. – Academia.edu. – 2023-yil.
5. “Patriotism and national identity in Uzbek female students abroad.” Learning-Gate, 2025-yil, 13 yanvar.
6. “Yangi O‘zbekistonda ma‘rifatli shaxs tarbiyasi: muammo va yechimlar.” Respublika ilmiy-amaliy anjuman materiallari, Ma‘naviyat va ma‘rifat markazi, Toshkent, 2023.
7. “Prospects for the Development of Patriotism in Students in the Educational Process.” ResearchGate, 2025-yil.
8. “Patriotic education of youth as a factor in the development of devotion to the homeland.” IDPublications, Karimzhanov O.A., 2020-yil.
9. “Ta‘lim, fan va innovatsiya”. – 2024-yil, 2-son. // O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining ta‘lim-tarbiya tizimini yaxshilash bo‘yicha chora-tadbirlariga oid hujjatlar.

**BO‘LAJAK BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QITUVCHISINING TA‘LIMDA
MULOQOT QILISH XUSUSIYATLARI**

Shamshidinova D.M.,

Nizomiy nomidagi O‘zMPU “Maktabgacha va
boshlang‘ich ta‘lim” fakulteti 4-bosqich talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada bo‘ljak boshlang‘ich sinf o‘qituvchisining ta‘lim jarayonida samarali muloqot olib borish qobiliyati, pedagogik muloqot madaniyatining mazmuni va ahamiyati tahlil etiladi. Muloqot jarayonida o‘qituvchining shaxsiy fazilatlarini, axloqiy-ruhiy tayyorgarligi, dildan munosabati va

Yuldasheva N.R.	Adabiyot darslarida o‘quvchilarning nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish	636
Yuldasheva N.R.	Badiiy asar tahlili jarayonida o‘quvchilarning adabiy-nutqiy kompetensiyalarini rivojlantirish	639
Закиров Ф.М., Норбутаева М.	Методика осуществления интегрированного подхода при изучении математики и естественных наук в начальных классах	643
Закиров Ф.М., Норбутаева М.	Интеграция математических естественнонаучных понятий в начальной школе: опыт и перспективы	649
Zaripova X.B.	Boshlang‘ich ta’limda o‘qitish va tarbiyalashning psixologik va pedagogik asoslari	658
O‘ktamova M.A.	Modernizatsiya davrida vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirish strategiyalari	661
Shamshidinova D.M.	Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchisining ta’limda muloqot qilish xususiyatlari	666
Sharofova F.	Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida tanqidiy fikrlashni shakllantirish	670
Shazadayev F.A.	Некоторые вопросы подготовка студентов педагогических факультетов к развитию творческой личности учащихся начальных классов при обучении математике	676
Shomuratov A.A.	Pedagogical basis of developing physical activity in preschool children	679
Shonazarova M.A.	Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining pedagogik mahoratini oshirishda sun’iy intellektdan foydalanish metodikasi	683
Shukurova Z.M., Mambetova L.M.	Boshlang‘ich sinflarda o‘quvchilarning lingvistik kompetensiyasini rivojlantirishda interfaol metodlardan foydalanish	687
Abrorxonova K.A.	Bo‘lajak boshlang‘ich sinf o‘qituvchilarining kasbiy mahoratini oshirishda xorijiy tajriba	690
Fazlidjanova N.X.	Professor-o‘qituvchilarning kasbiy kompetentligini baholash va monitoring qilishning innovatsion yondashuvlari texnologiyasi	694
Hayitov A.I., Avazbekova D.X.	Boshlang‘ich ta’lim jarayonida estetik ta’limiga zamonaviy yondashuvlar o‘rni	697